

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА**

**НАСТАВНА ПРОГРАМА
*ХРАНА И ИСХРАНА***

II ГОДИНА

**ХЕМИСКО-ТЕХНОЛОШКА СТРУКА
*Техничар нутриционист***

Скопје, 2010 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИСКИ ПОДАТОЦИ

1.1 Назив на предметот: ХРАНА И ИСХРАНА

1.2. Образовен профил и струка

1.2.1. **Образовен профил:** техничар нутриционист

1.2.2. **Струка:** хемиско-технолошка

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Втора

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови наеделно: 2 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 72 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Задолжителен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

По совладувањето на наставната програма по наставниот предмет *храна и исхрана*, ученикот стекнува знаења, вештини и се оспособува:

- да ги познава класификацијата и видовите на вода и прехранбените производи од растително и животинско потекло;
- да ги познава основните суровини од растително и животинско потекло за производство на прехранбени производи, нивниот изглед, органолептичките својства и хемискиот состав;
- да го познава изгледот, органолептичките својства и хемискиот состав на прехранбените производи од растително и животинско потекло;
- да ја познава употребната и прехранбената вредност на основните прехранбени производи од растително и животинско потекло;
- да ги познава начините за пакување и означување и условите за складирање и чување на различните видови прехранбени производи;
- да ги толкува прехранбените и другите податоци од амбалажата и етикетите на прехранбените производи;
- да чита и користи дијаграми и табели кои се однесуваат на составот и прехранбената вредност на прехранбените производи;
- да пресметува енергетска и биолошка вредност на прехранбени производи;
- да го разбира значењето на изборот на прехранбените производи во правилната исхрана и здравата храна како превенција за здрав живот;
- да формира и да применува ставови за правилната исхрана во секојдневниот живот и работата и да изградува сопствени норми на правилно однесување кон храната и исхраната;
- да ги разбира и да ги применува принципите на правилната исхрана, заштитувајќи се себеси, како и другите луѓе од болестите кои се поврзани со неправилната исхрана;
- да формира навики и да користи различни извори на знаења при учењето (текстови, табели, шеми, техничка документација, нормативи);
- да работи самостојно, правилно да проценува состојби и процедури и да донесува самостојни одлуки;
- да се вклучува во тимска работа.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно следење и совладување на наставните содржини и достигнување на целите на наставата по *Храна и исхрана*, потребно е ученикот да ги стекнал следните знаења и оспособености:

- да ги познава и разбира дефинициите на ниво на основни поими, правила и законитости од доменот на биологијата, и хемијата,
- да поседува солиден фонд на терминологија од изучуваните области од биологијата, хемијата, храната и исхраната, со познавање на нејзиното значење за да може да ја користи;
- да е оспособен за читање и разбирање на едноставни табели, шеми и графикони со податоци од изучуваните области;

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

ТЕМАТСКИ ЦЕЛИНИ	Бр. на час	КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ	ДИДАКТИЧКИ НАСОКИ	Корелација
1. ВОДА	7	Ученикот: - да ја класифицира водата во природата според потеклото и намената (вода за пиење, индустриска вода и отпадни води); - да го објаснува кружењето на водата во природата; - да ги познава физичките, хемиските и бактериолошките својства на водата; - да го познава квалитетот на водата за пиење;	- класифицирање на водите во природата; - објаснување на кружењето на водата во природата; - истакнување на физичките, хемиските и бактериолошките својства на водата; - дискусија за важноста на прочистувањето на водата за пиење, - истакнување на улогата на водата за правилно функционирање на организмот на човекот,	Хемија

		<ul style="list-style-type: none"> - да го објаснува значењето и функцијата на водата во организмот на човекот; - да ја познава структурата на водата, - да ги познава состојбите на водата во клетките и прехранбените производи (слободна, адсорбирана, структурна, хемиски врзана), - да ги познава колоидно-дисперзните својства на влажен материјал. 	<ul style="list-style-type: none"> - објаснување на структурата на водата, - објаснување на состојбата на водата во клетките и прехранбените производи (слободна, адсорбирана, структурна, хемиски врзана), - објаснување на колоидно-дисперзните својства на влажен материјал 	
2. ЖИТА И ЖИТНИ ПЕРЕРАБОТКИ	8	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги набројува житните растенија што се користат во исхраната на човекот, - да ја познава анатомската градба и хемискиот состав на житарките; - да ја опишува прехранбената и употребната вредност на различните видови житарки, - да ги познава типовите на брашна и нивните карактеристики; - да ги класифицира пекарските производи (лебот и белите печива и тестенините), - да ги опишува составот, прехранбената и употребната вредност на различните видови пекарски производи (лебот и белите печива и тестенините), - да ги изложува начините за пакување, означување/етикетирање, 	<ul style="list-style-type: none"> - применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на житарките и нивните преработки, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни производи добиени од житарки и нивните преработки, - истакнување на улогата на житарките и нивните преработки во исхраната на човекот, - дискутирање за влијанието на житарките и нивните преработки врз здравствената состојба на човекот, - изработка на листи и табели со евидентирање на податоци за содржините на хранливите материи во различни 	Биологија Хемија

		<p>и начините за складирање и чување на житарките, брашното и пекарските производи,</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ја објаснува прехранбената вредност на житарките и нивните преработки; - да ги анализира и споредува енергетските вредности на житарките и нивните преработки и да го утврди нивното учество во дневните потреби на организмот; - да ја познава примената на брашната и пекарските производи во подготовката на оброци; 	<p>прехранбени производи добиени од житарките и нивните преработки,</p> <ul style="list-style-type: none"> - проценување на прехранбената вредност на оброкот кој содржи житарки и нивни преработки; - толкување на податоци од нутритивни табели на производи. 	
3. ОВОШЈЕ И ЗЕЛЕНЧУК	7	<ul style="list-style-type: none"> - Да ја познава класификацијата на овошјето и зеленчукот, - да го познава хемискиот состав на овошјето и зеленчукот, - да ја познава критериумите за разврстување на овошјето и зеленчукот по класи, - да ги познава видовите на преработки од овошје, зеленчук и печурки, - да ги изложува начините за пакување, означување/етикетирање, и условите за складирање и чување на овошје и зеленчук, печурки и нивни преработки, - да ја објаснува и со примери да ја поткрепува прехранбената вредност 	<ul style="list-style-type: none"> - применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на овошје и зеленчук, печурки и нивни преработки, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни производи добиени од овошје и зеленчук, - истакнување на улогата на овошјето и зеленчукот, печурките и нивни преработки во исхраната на човекот, - дискутирање за влијанието на овошјето и зеленчукот врз 	Биологија

		<p>на овошјето и зеленчукот, печурките и нивните преработки;</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги анализира и споредува енергетските вредности на овошјето и зеленчукот, печурките и нивните преработки и да го утврди нивното учество во дневните потреби на организмот; - да ја познава примената на овошјето и зеленчукот, печурките и нивните преработки во подготовката на оброци. 	<p>здравствената состојба на човекот,</p> <ul style="list-style-type: none"> - изработка на листи и табели со евидентирање на податоци за содржините на хранливите материи во овошјето и зеленчукот, печурките и нивните преработки - толкување на податоци од нутритивни табели на производи, - проценување на прехранбената вредност на оброкот кој содржи овошје, зеленчук, печурки и нивни преработки; 	
4. СРЕДСТВА ЗА ЗАСЛАДУВАЊЕ	7	<ul style="list-style-type: none"> - Да ја познава видовите средства за засладување: шеќери, скробни преработки, мед и други средства; - да ги познава карактеристиките на шеќерите, скробните преработки, медот и другите средства за засладување кои се сретнуваат во продажба, - да ја познава примената на шеќерите, скробните преработки, медот и другите средства за засладување во исхраната; - да ги изложува начините за пакување, означување/етикетирање, и условите за складирање и чување на шеќерите, скробните преработки, медот и другите средства за засладување, 	<ul style="list-style-type: none"> - применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на шеќерите, скробните преработки, медот и другите средства за засладување, - истакнување на улогата на средствата за засладување во исхраната на човекот; - дискутирање за влијанието на средствата за засладување врз здравствената состојба на човекот, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни средства за засладување - толкување на податоци од нутритивни табели на производи - проценување на уделот на 	Хемија

		-да ги анализира и споредува енергетските вредности на средствата за засладување и да го утврди нивното учество во дневните потреби на организмот.	средствата за засладување во вкупната енергетска вредност на оброкот кој ги содржи	
5. КОНДИТОРСКИ ПРОИЗВОДИ	6	- Да ја познава класификацијата на кондиторските производи, - да ги опишува основните карактеристики на сите групи кондиторски производи, - да ги изложува начините за пакување, означување и условите за складирање и чување на кондиторски производи , - да ја објаснува и да ја поткрепува со примери прехранбената вредност на секој од кондиторските производи - да ги анализира и споредува енергетските вредности на кондиторските производи и да го утврди нивното учество во дневните потреби на организмот;	- применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на кондиторски производи, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни видови кондиторски производи, - истакнување на улогата на кондиторските производи во исхраната на човекот, - проценување енергетска вредност на кондиторски производ - проценување на енергетската вредност на оброкот кој содржи кондиторски производи; - толкување на податоци од нутритивни табели на кондиторски производи	
6. МЕСО	6	- Да ја познава класификацијата на месото по потекло, - да ги познава градбата и хемискиот состав на месото и категоризацијата - да ги познава преработките од месо	- применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на видовите и преработките од месо, - правење колекција од амбалажа	Биологија

		<p>и нивните карактеристики,</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ја објаснува прехранбената и употребната вредност на месото, преработките од месо, готвено и печено месо - да ги одредува начините за пакување, означување и условите за складирање и чување на месото и преработките од месо, - да ја проценува улогата на месото и преработките од месо во исхраната на човекот; - да ги анализира и споредува енергетските вредности на месото и преработките од месо и да го утврди нивното учество во дневните потреби на организмот. 	<p>и примероци од различни производи добиени од месо,</p> <ul style="list-style-type: none"> - истакнување на улогата на месото и неговите преработки во исхраната на човекот, - дискутирање за влијанието на месото и преработките од месо врз здравствената состојба на човекот, - проценување на прехранбената вредност на различните видови месо и преработките од месо - проценување на прехранбената вредност на оброкот кој содржи месо и преработки од месо; - изработка на листи и табели со евидентирање на податоци за содржините на хранливите материи на месото и неговите преработки - толкување на податоци од нутритивни табели на производи. 	
7. РИБИ	4	<ul style="list-style-type: none"> - Да ја познава класификацијата на рибите по потекло и квалитет, - да го познава хемискиот состав на месото кај рибите, - да го проценува квалитетот на рибите, - да ги познава преработките од риби и нивните карактеристики, - да ја опишува прехранбената вредност на рибите, - да ги одредува начините за 	<ul style="list-style-type: none"> - применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на видовите и преработките од риби, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни производи добиени од риби, - истакнување на улогата на рибите и нивните преработки во исхраната на човекот, 	Биологија

		<p>пакување, означување/етикетирање и условите за складирање и чување на рибите и преработките од риби,</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ја објаснува и да ја поткрепува со примери прехранбената вредност на рибите и преработките од риби, - да ја проценува улогата на рибите и преработките од риби во исхраната на човекот, - да ги анализира и споредува енергетските вредности на рибите и преработките од риби и да го утврди нивното учество во дневните потреби на организмот. 	<ul style="list-style-type: none"> - дискутирање за влијанието на рибите и преработките од риби врз здравствената состојба на човекот, - изработка на листи и табели со евидентирање на податоци за содржините на хранливите материи во одделните видови риби и преработки од риби - проценување на прехранбената вредност на оброкот кој содржи риби и преработки од риби; - толкување на податоци од нутритивни табели на производи. 	
8. МАСТИ И МАСЛА	5	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги познава суровините за добивање масти и масла и нивната класификација, - да го опишува хемискиот состав и физичките карактеристики на мастите и маслата, - да ги опишува производите добиени од масти и масла и други суровини (мајонез, салати, кремове, преливи), - да ги изложува начините за пакување, означување/етикетирање, и условите за складирање и чување на мастите и маслата и нивните производи, - да ја проценува улогата на мастите и маслата во исхраната на човекот, 	<ul style="list-style-type: none"> - применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на видовите масти и масла, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни видови масти и масла и производи на база на масти - истакнување на улогата на мастите и маслата во исхраната на човекот, - изработка на листи и табели со евидентирање на содржините на масти и масла во различните видови храна, 	Хемија Биологија

		<ul style="list-style-type: none"> - да ги анализира и споредува енергетските вредности на мастите, маслата и нивните производи и да го утврди нивното учество во дневните потреби на организмот. 	<ul style="list-style-type: none"> - утврдување прехранбена и енергетска вредност на масти и производи на база на масти, - проценување на прехранбена и енергетска вредност на оброк кој содржи масти, масла или производи на база на масти - толкување на податоци од нутритивни табели на производи. 	
9. МЛЕКО И МЛЕЧНИ ПРОИЗВОДИ	6	<ul style="list-style-type: none"> - Да го познава хемискиот состав на млекото и негова класификација според потеклото; - да ги познава видовите млечни производи и нивните карактеристики (термички обработено млеко, ферментирани млечни производи, сирење, путер, сладолед и други), - да ја опишува прехранбената и употребната вредност на различните видови млечни производи, - да ги одредува начините за пакување, означување и условите за складирање и чување на млечните производи, - да ја проценува улогата на млекото и млечните производи во исхраната на човекот, - да ги анализира и споредува нутритивните и енергетските вредности на млекото и млечните производи и да го утврди нивното учество во дневните потреби на 	<ul style="list-style-type: none"> - применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на млечните производи, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни видови млечни производи, - истакнување на улогата на млекото и млечните производи во исхраната на човекот, - дискутирање за влијанието на млекото и млечните производи врз здравствената состојба на човекот, - изработка на листи и табели со евидентирање на податоци за содржините на хранливите материи во одделните видови производи од млеко - утврдување прехранбена и енергетска вредност на млечни производи 	

		организмот;	- проценување на прехранбена и енергетска вредност на оброк кој содржи млечни производи - толкување на податоци од нутритивни табели на производи.	
10. ЈАЈЦА	4	- Да го познава хемискиот состав на јајцата; - да ја познава класификацијата на јајцата по квалитетот, - да ги опишува прехранбената и употребната вредност на јајцата, - да ги познава начините за пакување, означување и етикетање и условите за складирање и чување на јајцата, - да ја проценува улогата на јајцата во исхраната на човекот, - да ја опишува енергетска вредност на јајцата	- применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на видовите јајца и преработките од јајца, - истакнување на улогата на јајцата во исхраната на човекот, - проценување енергетска вредност на оброк кој вклучува јајца, - евидентирање на содржините на хранливите материи во јајцата, - толкување на податоци од нутритивни табели на производи.	
11. КАВОВИНА, КАФЕ, ЧАЈ	4	- Да ги набројува видовите на кавовини, кафе и чај, - да ги опишува карактеристиките на кавовините, кафето и чајот, - да го проценува квалитетот на кавовините, кафето и чајот, - да ги опишува прехранбената и употребната вредност на кавовините, кафето и чајот, - да ги одредува начините за пакување, означување/етикетање и условите за складирање и чување на	- применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на кавовини, кафе и чај, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни видови кавовини, кафе и чај, - истакнување на улогата на кавовините, кафето и чајот во исхраната на човекот, - изработка на листи и табели со	

		кавовините, кафето и чајот, - да ја проценува улогата на кавовините, кафето и чајот во исхраната на човекот.	евидентирање на податоци за содржините на хранливите материи во поедините видови кавовини, кафе и чај, - толкување на податоци од нутритивни табели на производи.	
12. ЗАЧИНИ И СРОДНИ ПРОИЗВОДИ	4	- Да ја познава улогата на зачините во исхраната, - да ги набројува видовите зачини, - да ги опишува карактеристиките на зачините, - да го проценува квалитетот на зачините, - да ги опишува прехранбената и употребната вредност на зачините, - да ги одредува начините за пакување, означување и условите за складирање и чување на зачините, - да ја проценува улогата на зачините во исхраната на човекот.	- применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на зачините, - правење колекција од амбалажа и примероци од различни видови зачини, - истакнување на улогата на зачините во исхраната на човекот, - изработка на листи и табели со евидентирање на податоци за содржините на хранливите материи во одделни зачини; - толкување на податоци од нутритивни табели на зачини.	
13. ВИНО, ПИВО И ЈАКИ АЛКОХОЛНИ ПИЈАЛАЦИ	4	- Да ја познава класификацијата на вината, - да ја познава класификацијата на пивата и разните видови алкохолни пијалаци, - да го опишува хемискиот состав и карактеристиките на вината, пивата и алкохолните пијалаци, - да ги опишува прехранбената и употребната вредност на вината, пивата и алкохолните пијалаци,	- применување на разновидна графика и готови графофолии, фотографии, видео, ТВ-филмови, ЦД за презентација на вина, пива и алкохолни пијалаци, - правење колекција од амбалажа од различни видови вина, пива и алкохолни пијалаци, - истакнување на улогата на виното, пивото и алкохолните пијалаци во исхраната на човекот,	Хемија

		- да ја проценува улогата на алкохолните пијалаци во исхраната на човекот;	- изработка на листи и табели со евидентирање на податоци за содржините на хранливите материи во вината, пивата и алкохолните пијалаци; - толкување на податоци од нутритивни табели на алкохолни пијалаци.	
--	--	--	--	--

4.2. Наставни методи и активности на учење

Согласно со целите на наставната програма по *храна и исхрана*, наставникот применува современи наставни методи (стратегии) кои на ученикот му даваат можност да биде активен учесник во наставата. Овие наставни методи подразбираат примена на наставните форми: фронтална и индивидуална, работа во групи, во парови/тандем.

Во текот на наставата, наставникот ги презема следните активности: објаснува, демонстрира, опишува, споредува, анализира, дискутира, ја следи работата на ученикот, го мотивира ученикот и др.

Во текот на наставата по предметот, активноста на ученикот се состои во дискутирање, прибележување, набљудување, споредување, демонстрирање, читање и пишување, изработка на проектни задачи, цртање на шеми, блок-дијаграми, уреди, апарати и сл., правење постери на дадена тема, изработување домашни задачи, илустрирање и друго.

4.3. Организација и реализација на наставата

Воспитно-образовната работа по наставниот предмет *храна и исхрана* се реализира преку стручно-теоретска настава во специјализирана или кабинет-училница. Образовните активности се организирани во две полугодија, преку неделен распоред на часовите. Бројот на часовите, кој е даден за одделните наставни целини во точка 4.1. од овој документ, опфаќа часови за обработка на нови наставни содржини, повторување, утврдување, посета на производни погони.

4.4. Наставни средства и помагала

За поефикасно постигнување на целите се применуваат разни наставни средства, помагала и материјали. Во зависност од наставната единица се користи: графоскоп, компјутер, визуелни уреди, ЦД и ДВД со содржини од технологиите кои се обработуваат во наставната програма, мостри од разни видови производи, шеми, слики, каталози и други наставни средства предвидени според Нормативот за наставни средства и помагала по *храна и исхрана* за образовниот профил *техничар нутриционист* од *хемиско-технолошка сѝрука*.

За поуспешно совладување на целите на предметот, ученикот користи соодветна литература и тоа: учебници и учебни помагала, наставни материјали, подготвени од страна на наставникот, Интернет и дополнителна литература за наставникот.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГНУВАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигнувањата на учениците се врши преку следење и вреднување на знаењата и умеењата, континуирано во текот на целата учебна година, усно и писмено преку тестови на знаења или други форми. Оценувањето на учениците се врши согласно со законската регулатива.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по наставниот предмет *храна и исхрана* треба да ги поседува следните персонални, професионални и педагошки карактеристики: да е психофизички здрав, да ги применува литературниот јазик и писмото на кој се изведува наставата, да е отворен и комуникативен, подготвен за соработка, да има соодветно професионално образование, со или без работно искуство, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, креативен, да ја почитува личноста на ученикот, да е подготвен за примена на иновации во воспитно-образовната работа.

6.2. Стандард за наставен кадар

Наставата по предметот *храна и исхрана* ја реализираат кадри со завршени студии по:

- технологија- органска насока- биотехнологија;
- технологија - прехранбено-биотехнолошко инженерство;
- технологија - прехранбена технологија;
- технологија - биотехнологија;

и со здобиена педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард на простор за наставниот предмет

Наставата по наставниот предмет *храна исхрана* се реализира во специјализирана или кабинет-училница, опремена според Нормативот за простор и опрема за образовниот профил техничар нутриционист од хемиско-технолошката струка.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: декември, 2009 година

7.2. Состав на работната група:

1. спец. Ардијана Исахи-Палоши, советник, Центар за стручно образование и обука - Скопје
2. д-р Мирјана Боцевска , професор на Технолошко-металуршки факултет - Скопје
3. Медиана Николоска, професор, СОУ "Орде Чопела,, - Прилеп
4. Душан Матиќ, нутриционист, Скопје

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: **01.09.2009** година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *храна и исхрана* ја одобри (донесе) министерот за образование и наука со решение бр. 11-2332/1 од 15.06.2010 година.